

STRAAT BEELD

MAGAZINE
WEBSITE
E-MAILNIEUWSBRIEF
BIJeenKOMSTEN
SOCIAL MEDIA

Stationsplein Leeuwarden

P10

Gaat het licht nog aan?

P29

Platform Toegankelijkheid

P46

Klimaatstresstest light

P49

Openbare verlichting

Dag van de Openbare Ruimte

Beheer

Ontwerp & Inrichting

Water

29e jaargang juni 2018

acquirepublishing

AANGENAAM KENNIS MAKEN

AFWISSELEND SPEL DANKZIJ CLICK & PLAY

RECENT ONDERZOEK IN OPDRACHT VAN JANTJE BETON WIJST UIT DAT KINDEREN IN VERGELIJKING MET HUN OUDERS EN GROOTOUDERS VEEL MINDER BUITEN SPELEN. EEN VAN DE REDENEN DIE KINDEREN GEVEN IS DAT SPEELPLEKKEN TE SAAI ZOULDEN ZIJN. DOOR REGELMATIG DE SPEELTOESTELLEN TE VERVANGEN DOOR NIEUWE ZOU DIT TE ONDERVANGEN ZIJN, MAAR HOE DOE JE DAT ALS SPEELTOESTELLEN DOORGAANS VOOR MINSTENS 15 JAAR WORDEN AANGESCHAFT EN GEPLAATST?

TEKST: MANON VAN KETWICH

“Wij ervaren dat kinderen na ongeveer twee jaar uitgekeken zijn op een speelplek”, vertelt Rogier Schmitz van de gemeente Lingewaard. Net als Anton Lips van de gemeente Breda en Johan Molenkamp en Richard van Zonneveld van de gemeente Den Haag probeert hij dat gegeven het hoofd te bieden met Click & Play. Een systeem waarbij speeltoestellen gemakkelijk verwisseld kunnen worden met behulp van grondpotten waarin de toestellen worden bevestigd. Dit systeem biedt veel voordelen voor de gemeenten. In een rondetafelgesprek delen Schmitz, Molenkamp, Lips en Van Zonneveld hun ervaringen met Alwin Lindeboom van IJslander. IJslander is een van de initiatiefnemers achter Click & Play.

Breda, Den Haag en Lingewaard zijn drie totaal verschillende gemeenten. In Den Haag zijn Johan Molenkamp en Richard van Zonneveld verantwoordelijk voor het beheer van speelplekken in Leidschenveen-Ypenburg, een van de acht stadsdelen in Den Haag. Het stadsdeel heeft 160 speellocaties. Toestellen worden gemiddeld om de tien jaar vervangen. Anton Lips draagt binnen de gemeente Breda zorg voor een veel groter areaal.

Breda heeft zo'n 450 speelplekken met 2500 toestellen. “Vervanging gebeurt bij ons op basis van inspectierapporten”, vertelt hij. Rogier Schmitz heeft, samen met Theo Rutten, in de gemeente Lingewaard 180 speelplekken met 800 speeltoestellen onder zijn hoede, variërend in grootte.

Alle drie de gemeenten hebben sinds enige tijd twee, en in het geval van Lingewaard vier, speelplekken ingericht volgens het Click & Play-concept. En hoewel er tot nu toe nog geen wisseling in de speeltoestellen heeft plaatsgevonden, zijn de beheerders allemaal positief over het systeem. Tegelijkertijd hebben ze nog wel een paar kritische kanttekeningen, voer voor Alwin Lindeboom en andere Click & Play-leveranciers om mee aan de slag te gaan.

Keuze

Click & Play is een initiatief van een aantal fabrikanten, waaronder ook Nijha. Dat bedrijf herkent zich in de ambitie om flexibele speel- en sportoplossingen aan te bieden in de markt. Door mee te groeien met de behoeften van een wijk blijft iedereen uitgedaagd om te bewegen. Dat is waar het uiteindelijk allemaal om draait en waar zowel

'Gemeenten moeten veel meer gaan geloven in dit verhaal, zodat de vraag toeneemt'

IJslander als Nijha zich graag voor inzet. IJslander heeft momenteel zestien speelplekken ingericht volgens dit principe en 36 Click & Play-toestellen op de markt gebracht. Alwin Lindeboom: "Een aantal bedrijven is er vanaf het begin bij betrokken. Nu is het concept al veel verder en zijn we met een aantal bedrijven in gesprek, in de hoop dat ook zij producten gaan maken die bij Click & Play passen." Het is wenselijk dat er een uitbreiding in het aanbod komt, zodat de keuze groter wordt, ook qua materialen en leveranciers. Molenkamp: "Hier in Den Haag worstel ik nog wel met de vraag hoe we omgaan met verschillende uitstralingen van toestellen. De toestellen van IJslander passen niet op elke plek. We zien er ook graag meer voor natuurlijk spelen." Anton Lips sluit zich daarbij aan. "Het is een beetje het kip-eiverhaal. Hoe meer gemeenten aansluiten, hoe meer leveranciers in actie komen om aan te sluiten. En andersom. Ik vind dat gemeenten veel meer moeten gaan geloven in dit verhaal, zodat de vraag naar Click & Play-toestellen groter wordt."

Rogier Schmitz heeft ervoor gezorgd dat hij voor de vier plekken voldoende toestellen heeft die kunnen rouleren. Maar ook hij vindt het jammer dat niet meer leveranciers Click & Play-toestellen maken of leveren. "De toestellen die we nu hebben staan zijn van rvs en hebben een strakke uitstraling. Dit werkt voor veel speelplekken heel

goed, maar mijn ervaring is dat kinderen ook kleuren meenemen in hun fantasiespel. We kijken uit naar die uitbreiding van het aanbod, zodat men meer te kiezen heeft." Alwin Lindeboom benadrukt dat de rvs-speeltoestellen van IJslander indien gewenst ook in kleuren verkrijgbaar zijn. Molenkamp: "Er zijn weliswaar momenteel enkele leveranciers, maar als gemeente hebben wij een raamovereenkomst gesloten met een paar bedrijven die niet allemaal Click & Play voeren. Dat maakt de keuze nog eens wat kleiner. En dat geldt ongetwijfeld voor meer gemeenten." Alwin Lindeboom: "Gelukkig gaat de ontwikkeling van de Click & Play-toestellen binnen het bestaande platform gewoon door. Maar we staan ook zeker open om andere leveranciers bij het platform te laten aanhaken. Graag zelfs, hoe meer keuze, hoe beter het voor de gemeenten wordt. En hierdoor kunnen weer meer gemeenten aanhaken, waardoor onderling rouleren ook een betere optie wordt."

Participatie

Anton Lips: "Door te rouleren met speeltoestellen kunnen we meegroeien met de wijk. We hebben inmiddels al wel verzoeken tot aanpassing van de speelplek gehad, maar daar vinden we het nu nog iets te vroeg voor." Lips ziet veel voordelen in het makkelijk kunnen aanpassen van de speelplek. "De communicatie met bewoners wordt er makke-

Anton Lips, Alwin Lindeboom, Richard van Zonneveld en Johan Molenkamp (vlnr) tijdens het gesprek over mogelijkheden en kansen van Click & Play.

lijker van. Doordat we ze kunnen vertellen dat een speeltoestel ook makkelijk vervangen kan worden, gaan bewoners makkelijker mee in een beslissing van de gemeente.”

Rogier Schmitz heeft de meeste speelplekken met Click & Play ingericht. “Na de zomer van 2016 zijn we gestart, dat is inderdaad te vroeg om nu al toestellen te wisselen. We denken na ongeveer twee jaar te gaan rouleren.” Omdat in Lingewaard vier speelplekken op deze manier zijn ingericht, kan Schmitz de toestellen onderling rouleren. “Bij de inrichting van de speelplekken hebben we daar al rekening mee gehouden, de toestellen zijn gericht op verschillende doelgroepen.” De aanleiding om met Click & Play te beginnen werd eigenlijk ingegeven door de gevolgen van de crisis enkele jaren geleden. “Door de recessie was er minder verjonging in de wijken. Kleine speel-

plekken die ingericht waren voor de allerkleinsten voldeden niet meer. Dat zou een reden kunnen zijn om de plekken dan maar weg te halen, maar dat stuitte op weerstand. Nu hebben we de speelplekken met Click & Play-toestellen interessanter gemaakt voor oudere kinderen. Maar omdat de recessie voorbij is, komt er weer beweging in de wijk en zien we weer meer jonge kinderen.” De kans is dan ook groot dat Schmitz over een jaar besluit om de speeltoestellen te wisselen.

Johan Molenkamp: “Ik heb in 2016 kennisgemaakt met Click & Play. Ik houd wel van nieuwe dingen proberen.” Bij het inrichten van speelplekken houden Molenkamp en Van Zonneveld rekening met de demografische kalender in het stadsdeel. “Maar speelplekken moeten ook complementair zijn aan elkaar, het kan niet zo zijn dat in de hele wijk dezelfde soort speelplekken liggen. Het zou

‘Als een speeltoestel makkelijk vervangen kan worden gaan bewoners eerder mee in een beslissing van de gemeente’

‘Door te rouleren met speeltoestellen kunnen we meegroeien met de wijk’

fijn zijn als binnen Den Haag meerdere stadsdelen Click & Play toepassen. Hierna zou het makkelijker moeten zijn om toestellen onderling uit te wisselen.”

Circulair

Click & Play is voor gemeenten ook een manier om invulling te geven aan duurzame en circulaire ambities. Zo is het mogelijk om spelen als dienst af te nemen. De gemeente koopt dan geen speeltoestellen meer in, maar betaalt een gebruikersvergoeding. Of de gemeenten hier al aan toe zijn is nog maar de vraag. Lips: “Beheerders zijn volgens mij van nature wat behoudend. Die willen graag alles voor zichzelf, zodat ze overzicht hebben.” Schmitz is het hier niet helemaal mee eens. “Ik denk dat vooral bij bestuurders het idee

leeft dat leasen uiteindelijk duurder is dan kopen. En als je voldoende plekken hebt met Click & Play, dan kun je zelf de uitwisseling doen. Ik zie gevoelsmatig meer in een samenwerking met andere gemeenten, waarmee we onderling toestellen kunnen ruilen.”

Investering

In vergelijking met andere speelplekken zit de investering voor Click & Play-plekken vooral in de ondergrond. Omdat de gemeente wil variëren met speeltoestellen, moet rekening gehouden worden met meerdere valhoogten. De ondergrond moet de hoogste valhoogte aankunnen en de daarbij behorende valdemping. Lips: “De ondergrond is een dure post, maar draagt niet echt bij aan het speelplezier. Dat is wel jammer.” Lindeboom:

‘Wij ervaren dat kinderen na ongeveer twee jaar zijn uitgekeken op een speelplek’

“Ik ben blij dat Anton in Breda bij een van de speelplekken zand als ondergrond heeft. Dat heeft altijd voldoende valdemping, is gemakkelijk aan te vullen en nu kunnen we goed zien hoe de grondpotten zich gedragen bij dit materiaal.” Schmitz kiest als het even kan voor gras. “Zeker bij de toestellen die op één grondpot worden bevestigd. Voor de vier- en vijfpunts toestellen moet je voor een zwaardere ondergrond kiezen. Dat betekent dat je wat minder budget hebt voor de toestellen. Je kunt je geld maar één keer uitgeven. Voordeel is wel, dat je bij nieuwe toestellen niet meer aan de ondergrond hoeft te zitten. Dit bespaart uiteindelijk geld. Gelukkig krijg ik elk jaar weer een nieuw budget. En kunnen we blijven streven naar uitdagende speelplekken voor kinderen.”

